

prof. dr Olekandr Kolybienko, Narodowy Skansen Historyczno-Etnograficzny „Perejasław”,
Perejasław (Ukraina)

doc. dr Olena Kolybienko, Uniwersytet im. Grigorija Słoworody, Perejasław (Ukraina)

„Dzieci Racibora” Włodzimierza Monomacha: charakterystyka formowania najbliższego otoczenia perejasławskiego księcia

W momencie przybycia Włodzimierza Monomacha do Perejasławia dysponował on już wyspecjalizowanym, profesjonalnym zespołem pomocników, którzy dzielili z nim zadowolenie ze zwycięstwa i goręcze porażki. Pierwsi nauczyciele i doradcy Monomacha byli znacznie starsi od młodego księcia, ale z biegiem lat dołączyli do niego nowi ludzie. Tak więc w połowie lat 90. XI wieku w skład jego najbliższego otoczenia (rady starszych) wchodził ludzi trzech kategorii: ostatnich żyjących spośród osób wyznaczonych przez Wsiewołoda Jarosławicza; odziedziczonych po śmierci ojca; wychowanych i przyuczonych przez samego Monomacha w Czernihowie i Perejasławiu, którzy przeszli szkołę młodych drużynników. Bliskie i nierozzerwalne więzi tej zwartej grupy wraz z mobilną księżęcą drużyną wchodził w związki z wielu etnicznymi, często niesłowiańskiego pochodzenia przedstawicielami. Potwierdzeniem tej tezy są ich antropomorficzne cechy, pomimo zewnętrznej słowiańskiej powłoki.

проф. д-р Александр Колыбенко, Национальный историко-этнографический
заповедник «Переяслав», Переяслав (Украина)

доц. к.и.н. Елена Колыбенко, Университет имени Григория Сковороды в Переяславе
(Украина)

«Ратиборова чадь» Владимира Мономаха: особенности формирования ближайшего окружения переяславского князя

На момент перехода Владимира Мономаха в Переяславль он уже имел высокопрофессиональную команду ближайших помощников, испытавших вместе с ним и радость побед, и горечь поражений. Первые наставники и советники Мономаха были значительно старше юного князя, но с годами в его окружение вливались новые люди. Таким образом, к середине 90-х гг. XI в. его ближайшее окружение (старшая дружина) состояло из трех основных категорий лиц: последних оставшихся в строю из числа назначенных еще Всеволодом Ярославичем; унаследованных после смерти отца; выращенных и обученных самим Мономахом в Чернигове и Переяславле и прошедших школу младшей дружины. Тесная и неразрывная связь этой компактной группы с мобильным княжеским сословием была одной из причин разноэтничного и часто неславянского происхождения многих ее представителей. Их антропонимикон, несмотря на внешнюю славянскую оболочку, подтверждает это.